

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1968-1969.

3 JUNI 1969.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van de Overeenkomst van 's-Gravenhage van 6 juni 1947 betreffende de oprichting van een Internationaal Octrooibureau, herzien te 's-Gravenhage op 16 februari 1961.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE BUITENLANDSE ZAKEN (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. **VAN BOGAERT**.

MIJNE HEREN,

Door een verdrag, dat te 's-Gravenhage ondertekend werd op 6 juli 1947 werd een Internationaal Octrooibureau opgericht om documentatieonderzoek te verrichten over de stand van de techniek in verband met octrooien. De verdragspartijen waren : Frankrijk, Luxemburg, Nederland en België. De overeenkomst werd in België goedgekeurd door de wet van 25 mei 1949. Na de sluiting zijn Marokko, Monaco, Tunesië, Turkije en Zwitserland toetreden.

Artikel 14 van het Verdrag laat periodieke herzieningen toe en in toepassing van deze verdragsbepaling werd een nieuwe overeenkomst gesloten te 's-Gravenhage op 16 februari 1961. Het nieuw verdrag was hoofdzakelijk ontstaan omdat gebleken was uit besprekingen in expertencommissies in andere Europese instellingen zoals de Raad van Europa en de E.E.G., dat de taak van het Octrooi-instituut moest worden uitgebreid. Wijzigingen moesten ook worden aangebracht in de regelingen in verband met de werking. Andere Staten dan de oorspronkelijke verdragspartijen hadden zich bij de overeenkomst willen

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Struye, voorzitter; Ansiaux, Ballet, Custers, Hulpiau, Leynen, Lilar, Maisse, Thiry en Van Bogaert, verslaggever.

R. A 6431

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

140 (Zitting 1965-1966) : Ontwerp opnieuw geamendeerd door de Kamers van Volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1968-1969.

3 JUIN 1969.

Projet de loi portant approbation de l'Accord de La Haye du 6 juin 1947 relatif à la création d'un Bureau international des Brevets, révisé à La Haye le 16 février 1961.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ETRANGERES (1)
PAR M. **VAN BOGAERT**.

MESSIEURS,

Un accord signé le 6 juin 1947 à La Haye a créé un Bureau international des Brevets chargé de procéder à des recherches documentaires sur l'état de la technique en matière de brevets. Les Etats contractants étaient : la France, le Luxembourg, les Pays-Bas et la Belgique. Notre pays a approuvé l'accord par la loi du 25 mai 1949. Après son entrée en vigueur, le Maroc, Monaco, la Suisse, la Tunisie et la Turquie y ont adhéré.

L'article 14 de l'Accord permet des révisions périodiques, et c'est en application de cette disposition qu'une nouvelle convention a été signée le 16 février 1961 à La Haye. La conclusion d'un nouvel accord se justifiait essentiellement par le fait que les discussions au sein de comités d'experts créés par d'autres institutions européennes, telles que le Conseil de l'Europe et la C.E.E., avaient fait apparaître la nécessité d'un élargissement de la mission de l'Institut des Brevets. Des modifications devaient également être apportées aux dispositions réglant le fonctionnement de l'Accord. D'autres Etats que les membres origi-

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Struye, président; Ansiaux, Ballet, Custers, Hulpiau, Leynen, Lilar, Maisse, Thiry et Van Bogaert, rapporteur.

R. A 6431

Voir :

Document du Sénat :

140 (Session de 1965-1966) : Projet réamendé par la Chambre des Représentants.

aansluiten. Het verdrag van 1961 werd ondertekend door België, Frankrijk, Joegoslavië, Luxemburg, Marokko, Monaco, Nederland, Turkije en Zwitserland.

Het Instituut kan adviezen uitbrengen over de nieuwheid van uitvindingen waarvoor octrooi wordt aangevraagd. Deze adviezen moeten gemotiveerd worden. Het kan ook wanneer het daartoe wordt aangezocht, een documentatieonderzoek naar de stand der techniek instellen (art. 1). Internationale intergouvernementele organisaties, die op het Instituut beroep kunnen doen, kunnen een akkoord tot samenwerking afsluiten (art. 2). De verdragspartijen verbinden zich in hun nationale wetgeving of in hun internationale overeenkomsten te voorzien in de verplichting dat alle octrooiaanvragen of octrooien of een gedeelte daarvan, die op hun grondgebied van kracht zijn, onderworpen worden aan een gemotiveerd advies van het Instituut (art. 4). Het Instituut mag afschriften vragen van de verleende octrooien of de bekend gemaakte aanvragen (art. 5). De leiding van het Instituut wordt uitgeoefend door een Bestuursraad, waarin alle Lid-Staten of aangesloten organisaties vertegenwoordigd zijn (art. 6). Om latere betwistingen over de bevoegdheid te voorkomen, geeft artikel 7 een niet-beperkende opsomming van een aantal taken, die de Raad op zich moet nemen. Deze zijn o.m. het opstellen van de uitvoeringsreglementen, het stemmen van de begroting, het nazien van de jaarrekeningen, het goedkeuren van het jaarverslag, het benoemen van de directeur, het bepalen van het personeelsstatuut. De artikelen 8 en 9 bepalen de stemmingsprocedure van de Bestuursraad. In de overeenkomst van 1947 gold de regel, dat ieder lid over één stem beschikte en dat de beslissingen met meerderheid van stemmen worden genomen. Deze regel werd in het nieuw verdrag behouden. Voor vijf soorten beslissingen werd echter een gekwalificeerde meerderheid ingesteld van de twee derden van het totaal aantal stemmers. Deze beslissingen hebben betrekking op het sluiten van overeenkomsten met andere organisaties of Staten, het aanvaarden of wijzigen van reglementen, het verstrekken van sommige bijzondere adviezen, de benoeming van de directeur, de wijzigingen in de kostenverdeelstaat en de oprichting van gedecentraliseerde diensten (art. 9, lid 1). Er werd in verband met problemen die een financiële weerslag hebben een afwijking ingevoerd van het beginsel van het gelijk stemrecht der leden. Nadat volgens de algemene regel werd gestemd, kan een herstemming worden aangevraagd, waarbij de leden van de Raad een aantal stemmen wordt toegekend in verhouding van de jaarlijkse bijdragen. Het stemmenaantal wordt berekend naar een in het verdrag aangeduide quotiënt (art. 8, lid 2).

De Directeur werkt onder leiding en toezicht van de Bestuursraad (art. 10). Hij zal de begroting voorbereiden, de jaarrekeningen overleggen, de leiding uitoefenen over het personeel, het jaarverslag voorbereiden en hij mag de zittingen van de Raad bijwonen (art. 2, Aanvullend Protocol).

De artikelen 12, 13 en 14 bevatten de financiële regelingen voor de uitgaven en de ontvangsten van het Instituut. Het patrimonium wordt in hoofdzaak samengesteld uit de bijdragen van de leden, de vergoedingen voor de diensten en de opbrengsten van de bezittingen van het Instituut.

naires auraient voulu y adhérer. La convention de 1961 fut signée par la Belgique, la France, le Luxembourg, le Maroc, Monaco, les Pays-Bas, la Suisse, la Turquie et la Yougoslavie.

L'Institut peut établir des avis sur la nouveauté des inventions, objet de demandes de brevet. Ces avis doivent être motivés. Il peut également, lorsqu'il y est requis, procéder à toute recherche documentaire sur l'état de la technique (art. 1er). Les organisations internationales intergouvernementales qui feraient appel à l'Institut, peuvent conclure avec lui un accord de coopération (art. 2). Les Etats membres s'engagent à prévoir dans leur législation nationale ou par la voie d'accords internationaux que tout ou partie des demandes de brevet ou des brevets ayant effet sur leur territoire font obligatoirement l'objet d'un avis motivé de l'Institut (art. 4). L'Institut peut demander les fascicules de brevets délivrés et les demandes de brevets publiées (art. 5). La direction de l'Institut est assurée par un Conseil d'administration, composé de représentants de tous les Etats ou organisations membres (art. 6). Afin d'éviter des conflits d'attribution, l'article 7 énumère d'une manière non limitative un certain nombre de tâches du Conseil. Parmi celles-ci, il convient de relever l'établissement des règlements d'exécution, le vote du budget, le contrôle des comptes annuels, l'approbation du rapport annuel, la nomination du directeur, l'élaboration du statut du personnel. Les articles 8 et 9 fixent le mode de votation du Conseil d'administration. L'accord de 1947 stipulait que chaque membre disposait d'une voix et que les décisions étaient prises à la majorité des voix. La nouvelle convention maintient cette règle. Toutefois, elle soumet cinq catégories de décisions à la majorité qualifiée des deux tiers du total des voix. Il s'agit là des décisions concernant la conclusion d'accords avec d'autres organisations ou Etats, l'adoption ou la modification de règlements, l'établissement de certains avis particuliers, la nomination du directeur, la modification du plan comptable et la création de services décentralisés (art. 9, § 1er). D'autre part, pour les questions ayant une incidence financière, l'accord prévoit une dérogation au principe du droit de vote égal des membres. Après qu'il aura été procédé à un scrutin suivant la règle générale, un nouveau scrutin pourra être exigé, pour lequel il est attribué à chaque membre du Conseil un nombre de voix proportionnel à sa contribution annuelle. Ce nombre des voix est calculé sur la base d'un quotient indiqué dans la convention (art. 8, § 2).

Le Directeur se conforme aux directives du Conseil d'administration et est soumis à son contrôle (art. 10). Il prépare le budget, présente les comptes annuels, dirige le personnel, soumet annuellement un rapport au Conseil et peut assister aux réunions de ce dernier (art. 2 du Protocole).

Les articles 12, 13 et 14 contiennent les dispositions financières relatives aux recettes et dépenses de l'Institut. Son patrimoine se compose principalement des contributions des membres, de la rémunération des services rendus et des revenus provenant des biens de l'Institut.

De instelling bezit de rechtspersoonlijkheid in iedere Verdragstaat met de grootste bevoegdheid, die naar de nationale wetgeving aan rechtspersonen wordt toegekend (art. 11, lid 1). Zij heeft ook duidelijk een volkenrechtelijke persoonlijkheid. Zij kan deelnemen aan de sluiting van verdragen en aan hun uitvoering, wanneer deze verband houden met de werking van het Instituut en betrekking hebben op de bescherming van de industriële eigendom. Het Instituut heeft recht op vertegenwoordiging in de organisaties, die op voornoemde wijze zouden ontstaan (art. 15).

Het Instituut is gevestigd in 's-Gravenhage (art. 16). De Nederlandse Regering is belast met het bewaren van de bekrachtigingsoorkonden (art. 18). De verdragstaten van het Unieverdrag tot Bescherming van de Industriële Eigendom ondertekend te Parijs op 20 maart 1883 en herzien te Lissabon op 31 oktober 1958 mogen de overeenkomst van 1961 ondertekenen tot 31 december 1961 (art. 18) of zij mogen achteraf tot het verdrag toetreden (art. 20). De overeenkomst zal op regelmatige tijdstippen worden herzien (art. 22).

Dit verdrag werd op 24 januari 1963 goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Op 30 juni 1964 werd het ontwerp van goedkeuring door de Senaat geamendeerd en werd artikel 4 van het verdrag van de goedkeuring uitgesloten. De overweging, die de Senaat tot deze beslissing bracht, lag in het feit, dat door artikel 4 van het Verdrag van Den Haag van 1961 het voorafgaande onderzoek en het inwinnen van een advies verplicht worden gesteld en dat de verdragspartijen de verbintenis op zich nemen hun nationale wetgeving aan te passen. Zoals trouwens de Raad van State in zijn advies liet opmerken, zou de wet van 24 mei 1854 moeten gewijzigd worden. Wel kan ook nog een afwachtende houding worden aangenomen omdat in de E.E.G. regelingen in dit opzicht getroffen worden.

Het ontwerp werd verstuurd naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers, die op 6 april 1966 opnieuw de tekst van het ontwerp wijzigde en haar vroeger standpunt opnieuw innam. Uit het verslag van de heer Bohy zijn twee hoofdzakelijke argumenten aan te houden. In de eerste plaats wordt er op gewezen, dat de Senaat heeft afgeweken van zijn traditionele toepassing van artikel 68 van de Grondwet, waarbij het Parlement de verdragen goedkeurde of afkeurde maar niet amendeerde omdat het voeren der onderhandelingen tot de bevoegdheid der uitvoerende macht behoort. Het tweede argument had betrekking op de reserves bij verdragen. In het verslag werd er op gewezen, dat artikel 4 van het Verdrag een der voornaamste regelingen bevat en dat aldus door een voorbehoud een eigenlijke verdragsband zou ontbreken.

Tijdens de besprekingen in de Commissie voor Buitenlandse Zaken van de Senaat werd eenparig besloten de tekst van de Kamer van Volksvertegenwoordigers goed te keuren.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
E. VAN BOGAERT.

De Voorzitter,
P. STRUYE.

L'institution a la personnalité juridique dans chacun des Etats membres; il y jouit de la capacité juridique la plus large reconnue aux personnes morales par la législation nationale (art. 11, 1). Il est évident que l'Institut a aussi la personnalité de droit international. Il peut participer à la conclusion et à l'exécution d'accords relatifs à la protection de la propriété industrielle, lorsque ceux-ci intéressent son activité. Il a le droit d'être représenté au sein des organisations créées par ces accords (art. 15).

Le siège de l'Institut est fixé à La Haye (art. 16). Le Gouvernement néerlandais est chargé de conserver les instruments de ratification (art. 18). Les Etats parties à la Convention pour la protection de la propriété industrielle, signée à Paris le 20 mars 1883 et révisée à Lisbonne le 31 octobre 1958, peuvent signer l'accord de 1961 jusqu'au 31 décembre 1961 (art. 18) ou y adhérer ultérieurement (art. 20). La convention sera soumise à des révisions périodiques (art. 22).

L'Accord a été approuvé le 24 janvier 1963 par la Chambre des Représentants. Le 30 juin 1964, le projet de loi portant approbation de l'Accord a été amendé par le Sénat de façon à exclure l'article 4 de l'approbation donnée à la convention. La décision du Sénat découlait de la constatation que l'article 4 de l'Accord de La Haye de 1961 rend désormais obligatoires les recherches préalables et la demande d'avis, les parties contractantes s'engageant en outre à adapter leur législation nationale aux dispositions de l'accord. La loi du 24 mai 1854 devrait être modifiée, comme le Conseil d'Etat l'avait déjà relevé dans son avis. Toutefois, on pourrait également rester dans l'expectative, puisqu'il est possible que la C.E.E. édicte une procédure en la matière.

Le projet fut renvoyé à la Chambre des Représentants, qui l'a modifié une nouvelle fois en maintenant son point de vue antérieur. On peut retenir du rapport fait par M. Bohy deux arguments essentiels en faveur de cette thèse. En premier lieu, le rapporteur souligne que le Sénat déroge ainsi à l'application traditionnelle de l'article 68 de la Constitution, en vertu duquel le Parlement accepte ou rejette les traités mais ne les amende pas, la conduite des négociations appartenant à l'Exécutif. Le second argument présenté a trait au problème des réserves dans les traités internationaux. Le rapport souligne que l'article 4 de l'accord constitue un élément essentiel et qu'une réserve à ce sujet aurait donc pour effet de supprimer le lien conventionnel proprement dit.

En conclusion de ses débats, la Commission des Affaires étrangères du Sénat a décidé à l'unanimité d'adopter le texte de la Chambre des Représentants.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
E. VAN BOGAERT.

Le Président,
P. STRUYE.